

LEKCE 8

Uctívání v Duchu

„Bůh je duch,“ řekl Pán Ježíš, „a ti, kdo ho uctívají, mají tak činit v duchu a v pravdě“ (J 4,24). Mluvil tato slova k samařské ženě u studny v Sychar. Předtím jí řekl: „Kdybys znala, co dává Bůh, a věděla, kdo ti to říká, abys mu dala napít, požádala bys ty jeho, a on by ti dal vodu živou“ (J 4,10).

Když se přibližoval konec Ježíšovy služby, vysvětlil blíže význam této *živé vody*. Řekl: „Jestliže kdo žízní, ať přijde ke mně a pije! Kdo věří ve mne, proudy živé vody poplynou z jeho nitra“ (J 7,37-38). Apoštol Jan vysvětluje, že Ježíš měl na mysli Ducha svatého, kterého *měli* učedníci přijmout potom, co bude Ježíš oslaven (v. 39). S příchodem Ducha svatého poplynou z každého věřícího proudy chvalozpěvů, a takto bude Duch svatý sloužit Bohu. Právě uctívání se projevuje svatou bázni před Bohem, jež vede k vyvyšování Pána, poslušnosti vůči jeho příkázáním a k touze vydat samého sebe cele službě v království Božím.

Z celého stvoření pouze lidem byla dána schopnost přijmout Boha v osobě Ducha svatého, a mít tak skrze něj obecnství s Bohem. Duch svatý nyní připravuje společenství vykoupených lidí, kteří na konci tohoto věku i ve věčnosti budou tvořit dokonalou jednotu s Kristem. Protože Duch svatý je v nás, máme touhu uctívat Ježíše a žít pro něj, dokud nepřijde onen den.

Jak obrovská výsada to je, když můžeme oslavovat toho, jenž vydal sámého sebe za nás, abychom mohli mít život věčný! Dal nám moc k tomu, abychom jej mohli uctívat skrze Ducha svatého - živou vodu, která je v nás! Uctívejme jej tedy, mějme před ním bázeň a služme mu!

osnova lekce

Bázeň před Bohem
Oslavování Boha
Služba Bohu
Modlitba k Bohu

cíle lekce

Po ukončení této lekce bys měl být schopen:

- vysvětlit souvislost mezi bázni Boží a uctíváním v Duchu svatém.
- popsat způsoby, kterými nám Duch pomáhá oslavovat Boha.

- vysvětlit, jaký význam má služba Bohu ve vztahu k duchovnímu uctívání
- rozvíjet svůj osobní modlitební život a denně chodit s Bohem, což je vlastně uctívání Boha v Duchu a v pravdě.

studijní činnost

1. Prostuduj si lekci způsobem, který je popsán ve studijní činnosti v lekci 1. Přečti si obsah lekce, vyhledej v Písmu všechna uvedená místa a odpověz na studijní otázky.
2. Vypracuj si osobní test a své odpovědi si zkontroluj.

rozvinutí lekce

BÁZEŇ PŘED BOHEM

Úkol 1. *Vyhledej v Písmu verše mluvící o tom, že je třeba se bát Boha, mít bázeň před Bohem.*

Biblická definice

Moudrý člověk řekl: „Počátek poznání je bázeň před Hospodinem“ (Př 1,7). Někdo jiný to dále rozvedl a řekl, že bázeň před Bohem znamená hlubokou úctu, která vyvyšuje Boha a je počátkem každé moudrosti. Duch svatý nám pomáhá porozumět tomu, kým Bůh je a co učinil. Když vidíme velikost Boha, jeho moc a sílu, uvědomujeme si, že je vlastně *hrozný*.

Bázeň před Bohem zahrnuje v sobě představu hluboké úcty, bázně a respektu, které vedou člověka k tomu, aby tomuto Bohu projevil své odevzdání, úctu a poslušnost. Dobrou ilustrací je zkušenost proroka Izajáše.

UCTÍVÁNÍ V DUCHU

1 Přečti si Iz 6,1-8 a odpověz na následující otázky:

a Jak vyličil Izajáš své vidění Boha? Viděl Pána

b Byla podle tebe Izajášova reakce na toto vidění bázlivá, anebo byla spíše projevem nedostatku bázně?

c Když Izajáš viděl majestát Boha, jak pak viděl samého sebe?

d Jakým způsobem byl očištěn?

e Které z uvedených slov nejlépe popisuje Izajášovu reakci na toto vidění?
bázeň, podřízenost, netečnost

Bible mluví často o bázni před Bohem jako o něčem, co je potřebné a po čem máme toužit. To neplatilo pouze ve Starém zákoně, kde Izrael žil v relativně neosobní teokracii, ale také v Novém zákoně, kde je vztah člověka s Pánem Ježíšem Kristem mnohem víc osobní. Je tomu tak, protože Bůh chce, abychom k němu měli úctu a dali mu v našem životě takové místo, jež si zasluhuje - jednak proto, kým je, jednak pro to, co učinil. Nikdy bychom neměli pohlížet na náš vztah k němu jako na něco zcela všedního, ani bychom se neměli na něj obracet s familiárností, jež by postrádala jakékoliv úcty. On je svrchovaný vládce vesmíru a zaslouží si naši nikdy nekončící chválu, úctu a respekt.

Rostoucí úcta

Služba Ducha svatého v první církvi vyvolávala v srdcích lidí strach a bázeň, když konal divy a zázračná znamení mezi nimi (Sk 2,43). Jak se církev

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

rozvíjela, byla posilňována a povzbuzována Duchem svatým a rostla početně, dokud žila v *bázni před Bohem* (Sk 9,31).

Podívejme se nyní blíže na tuto bázeň Páně, abychom viděli, co všechno je obsaženo v tomto pojmu. Bázeň Boží má své kořeny v našem chápání živého Boha. Je v nás svatá bázeň, která nám pomáhá ctít autoritu Boha, poslouchat jeho příkázání, mít respekt vůči jeho majestátu a svatosti, a odvrátit se od zlého. (Přečti si: Gn22,12; 1S 12,14.20-25; Jb 28,28; Ž 111,10.) Ti, kteří se budou bát Boha tak jak by měli, mohou vidět na příkladu samotného Ježíše, že bázeň Páně působí pokoru (Žd 5,7). Apoštol Pavel napomíná věřící, aby se jejich bázeň a úcta vůči Bohu projevovala v úsilí o svatý život (2K 7,1; Fp 2,12).

Příklad Ananiáše a Safíry byl pro první církev varováním, jež je upozorňovalo na nutnost úcty vůči Bohu a projevování mu náležitého respektu. Protože lhali Duchu svatému a svým bratřím v Kristu, přišel na ně Boží soud a padli mrtví (Sk 5,1-11).

2 Co tato událost vypůsobila v první církvi? (Sk 5,5.11)

.....

Apoštol Pavel psal do Korintu: „Když máme taková zaslíbení, moji nejlepší, očistme se od každé poskvrny těla i ducha a přivedme k cíli své posvěcení v *bázni Boží*“ (2K 7,1). Také Efezským řekl, aby se podřizovali jedni druhým v *bázni Kristově* (Ef 5,21).

Touha být v Boží přítomnosti a vzdát mu čest, která mu náleží, je zcela cizí tělu. Když se Izajáš ocitl před všemohoucím Bohem, byl naplněn strachem, protože si uvědomil svou nečistotu. Když se jej ale dotkl anděl uhlíkem z oltáře Božího, jeho strach se proměnil v poddanost a v ní začal vzývat svého Stvořitele (Iz 6,5-8).

Stejným způsobem se i v nás, když se nás dotkne Duch svatý, zrodí touha, abychom vzdávali čest Bohu. Tato touha postupně, jak se poddáváme Duchu svatému, roste. Ti, kdo slouží Bohu kolem jeho trůnu, mají to potěšení být v jeho přítomnosti a volat: „Svatý, svatý, svatý“ (Iz 6,3; Zj 4,8).

Izajáš mluví o sedmero způsobu se projevujícím Duchu, který spočine na Mesiáši, a který působí i bázeň Páně:

UCTÍVÁNÍ V DUCHU

Na něm spočine duch Hospodinův;
duch moudrosti a rozumnosti,
duch rady a bohatýrské síly,
duch poznání a bázně Hospodinovy.
Bázní Hospodinovou bude prodchnut.

(Iz 11,2-3)

Duch Páně v nás nyní přebývá, a proto můžeme prožívat jeho projevy moudrosti, rozumnosti, rady, moci i poznání. S pomocí Ducha svatého se také učíme ctít Boha a mít před ním bázeň. Důvěrný vztah s Bohem, který je výsledkem našeho obecnství s Duchem svatým, nás povede k úctě k němu; a ta bude tím větší, čím více se k němu přiblížíme.

Proč je potřebná bázeň Hospodinova

Pavel mluví o bezbožných, že nemají bázeň Boží (Ř 3,18). Všemohoucího Boha by se lidé měli bát více než kohokoli a čehokoli jiného. Přečti si, co píše autor listu Židům:

Jestliže svévolně hřešíme i potom, když jsme už poznali pravdu, nemůžeme počítat s žádnou obětí za hříchy, ale jen s hrozným soudem a „žárem ohně, který stráví Boží odpůrce“. Už ten, kdo pohrdne zákonem Mojžíšovým, nedojde slitování a propadá smrti na základě svědectví dvou nebo tří svědků. Pomyslete, oč hroznějšího trestu si zaslouží ten, kdo zneuctí Božího Syna a za nic nemá krev smlouvy, jíž byl posvěcen, a tak se vysmívá Duchu milosti. . . Je hrozné upadnout do rukou živého Boha (Žd 10,26-31).

Pavel psal: „Boha se bojte, krále ctěte“ (1Pt 2,17). Tak by to mělo být. Neznamená to, že žijeme v panickém strachu před Bohem, aniž bychom si uvědomovali, co k nám cítí anebo co pro nás může udělat. Skrze Ducha svatého nám byl Bůh zjeven jako milující nebeský otec, ke kterému se ale přibližujeme v hluboké úctě a s respektem. Duchovní uctívání začíná bázní Boží, bázní, která nás vede k vyvyšování Pána a k tomu, abychom se mu v poslušnosti cele vydali.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

3 Vyhledej následující místa ze Starého i Nového zákona a krátce formuluj, co říkají o bázni Boží.

a Ex 20,20 - Bázeň Boží

b Dt 5,29 - Izraelité jsou vyzýváni k tomu, aby se báli Boha, aby se jim

c Jb 28,28 - Bát se Pána je

d Ž 19,10 - Bázeň Boží je

e Ž 33,18-19 - „Ale oko Hospodinovo bdí nad těmi, kdo se ho bojí, aby

f Ž 85,10 - Těm, kdo se bojí Boha, je blízko

g Ž 103,11 - Nad těmi, kdo se bojí Hospodina, se klene

h P 14,27 - Bázeň Hospodinova je

i Mal 3,20 - „Ale vám, kteří se bojíte mého jména, vyjde slunce spravedlnosti se

j L 1,50 - S těmi, kdo se bojí Boha, je

k Fp 2,12-13 - „S bázní a chvěním uvádějte ve skutek své spasení, protože je to Bůh, který

l Zj 11,18 - Ti, kdo se bojí jména Páně, obdrží

OSLAVOVÁNÍ BOHA

V Duchu a v pravdě

Úkol 2. Vyber z uvedených prvků ty, které jsou potřebné k uctívání Boha v Duchu a v pravdě.

UCTÍVÁNÍ V DUCHU

Ježíšova slova k samařské ženě, která jsme uvedli na začátku této lekce, tvoří vzor pro uctívání v církvi. Ježíš jí řekl:

Ale přichází hodina, ano již je tu, kdy ti, kteří Boha opravdově ctí, budou ho uctívat v Duchu a v pravdě. A Otec si přeje, aby ho lidé takto ctili. Bůh je duch a ti, kdo ho uctívají, mají tak činit v duchu a v pravdě (J 4,23-24).

Později řekl Ježíš svým učedníkům, že když přijde Duch pravdy, uvede je do veškeré pravdy. Pak řekl: „On mě oslaví, neboť vám bude zvěstovat, co přijme ode mne. Všecko, co má Otec, jest mé. Proto jsem řekl, že vám bude zvěstovat, co přijme ode mne (J 16,13-15).

V našem uctívání Boha jde o to, abychom odevzdali slávu Bohu. Duch svatý přišel, aby nám pomohl oslavovat Pána. Pomáhá nám v našem uctívání tím, že nám zjevuje nádheru našeho Pána. Zde skutečně potřebujeme jeho pomoc, protože nádhera Pána je nádherou jeho svatosti. Když uctíváme Boha v nádheře jeho svatosti, chválíme jej za jeho mravní dokonalost a čistotu, protože svatost je souhrnem všech Božích vlastností. Podobně jako sluneční paprsky, sestávající ze všech barev spektra smíchaných dohromady, společně vytvářejí sluneční záři, i Boží svatost je spojením všech Božích vlastností. Pouze on je svatý (1S 2,2), zcela oddělen od zla. Proto vše, co činí, je správné; jeho skutky jsou projevem toho, jaký je. Tím, že nás svou milostí vyvolil, abychom k němu mohli přistupovat skrze oběť jeho Syna, máme možnost být denně v jeho blízkosti - s důvěrou a bázní, přičemž víme, že přebývá ve chválách svého lidu a má radost, když nám může splnit žádosti našeho srdce. Nikdy si nedokážeme představit pravou svatost, pokud nám nebude zjevena Duchem svatým.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Na počátku mé křesťanské služby jsem byl velice ostýchavý, a myšlenka na to, že bych měl veřejně sloužit, mě prostě děsila. Hrál jsem poměrně dobře na akordeon - ovšem doma. Když jsem se o to pokusil být i ve velice úzkém kruhu známých, nikdy se mi žádnou píseň nepodařilo dohrát až do konce.

Pak jsem byl pokřtěn v Duchu svatém. V tu noc, kdy Duch svatý na mne sestoupil jsem cítil, že bych dokázal hrát a zpívat i před tisíci lidí. Souhlasil jsem tedy s tím, že budu hrát a zpívat na nedělních bohoslužbách.

Když však přišel můj okamžik, odvaha, kterou jsem cítil, když mě naplnil Duch svatý, zmizela a já jsem se začal třást. Když jsem tam takhle stál tvář v tvář jistě prohře, začal jsem vzývat moc Ducha svatého a vešel na pódium. Jak jsem začal hrát, znovu jsem na sobě cítil moc Ducha svatého - a tak tentokrát jsem mohl hrát i zpívat. Když jsem svou píseň dokončil, uvědomil jsem si, že se něco stalo - zdálo se, že nikdo z lidí nevěnoval pozornost mému zpěvu nebo hře. Většina lidí měla zavřené oči a pozvednuté ruce v uctívání Boha. Duch svatý si mě použil, ale Pán byl tím, kdo přijal slávu!

Jak jsme konstatovali v předchozí lekci, jednou ze starozákonních postav, na které spočíval Duch Páně nepřetržitě, byl David. Jeho žalmy dokazují, že Duch svatý byl na něm a pomáhal mu oslavovat Boha. Tyto žalmy jsou naplněny chválami a díky všemohoucímu Bohu, dárci všech dobrých věcí. Ilustrují, jak se Duch může nad námi vznášet a pozvedat naše hlasy ve chválách a vyvyšování našeho Pána a Spasitele, zatímco uvažujeme nad jeho nádherou a obětí, kterou pro nás přinesl.

4 Které z uvedených vlastností nebo způsobů chování jsou nezbytnými prvky uctívání Boha v Duchu a v pravdě?

a) Poslušnost	e) Bázeň
b) Chvály	f) Naplnění Duchem svatým
c) Odvaha	g) Veřejná služba
d) Svatost	

UCTÍVÁNÍ V DUCHU

V jazyku (řeči) Ducha

Úkol 3. *Vyjmenuj dva způsoby uctívání v jazyku Ducha a uveď užitek každého z nich.*

Když Duch svatý zjeví věřícím nádheru svatosti, úplně jim dojdou slova. Někdy je skutečně problém najít v našem lidském jazyce přiměřená slova na vylíčení toho, co prožíváme. Zde nám opět pomáhá Duch svatý tak, že nám dává řeč Ducha.

Modlitba v Duchu. Jeden z našich milých přátel nám vyprávěl o tom, jak dlouhá léta kladl odpor jazyku Ducha. Přesto však hluboce toužil po plnosti Ducha svatého a vyznával svou neschopnost uctívat Boha takovým způsobem, jak po tom toužil. „Dej mi plnost svého Ducha, Pane,“ modlil se. „Ale radši bych to měl bez jazyka, kterému nerozumím.“ Když nedostával uspokojivou odpověď, nakonec si uvědomil, že se musí úplně podřídit Duchu svatému.

Po své první zkušenosti s uctíváním v Duchu nám svědčil, že se cítil tak, jako kdyby se v jeho duchu uvolnil ohromný proud, který sebou vynesl vše, co toužil říct Bohu. Poprvé si byl skutečně vědom, že uctíval Boha v Duchu a v pravdě.

Zpívání v Duchu. Zpěv tvoří důležitou součást v oslavování Boha. Někdo řekl: „Hudba je řečí duše.“ Jsme nabádáni, abychom zpívali Pánu duchovní písně:

Plni Ducha zpívejte společně žalmy, chvalozpěvy a duchovní písně. Zpívejte Pánu, chvalte ho z celého srdce a vždycky za všechno vzdávejte díky Bohu a Otci ve jménu našeho Pána Ježíše Krista (Ef 5,19-20).

Nechť ve vás přebývá slovo Kristovo v celém svém bohatství: se vši moudrostí se navzájem učte a napomínejte a s vděčností v srdci oslavujte Boha žalmy, chválami a zpěvem, jak vám dává Duch (Ko 3,16).

Společný zpěv žalmů a chvalozpěvů vzdělává církev a je svědectvím nevěřícím (1K 14). Když zpíváme v Duchu - když zpíváme tyto „duchovní písně“, jak je nazývá předchozí citát - pomáhá nám to vyjádřit své nejhlubší pocity radosti, chvály a velebení v jazyku Ducha. Oba uvedené způsoby jsou

potřebnými a důležitými prvky našeho uctívání, a oba jsou z Ducha svatého. Apoštol Pavel řekl: „Budu se modlit v Duchu, ale budu se také modlit s vědomou myslí. Budu zpívat chvalozpěvy v Duchu, ale budu zpívat také s vědomou myslí“ (1K 14,15).

5 Vyjmenuj dva způsoby uctívání v jazyku Ducha a uveď, jaký užitek přináší každý z nich.

a

.....

b

.....

Stanley M. Horton si všiml, že věřící v první církvi věděli, že „jejich schopnost uctívat Pána je naprosto nepostačující. Očekávali na chvalozpěvy v Duchu, modlitby v Duchu, dary a službu Ducha svatého. . . Každý den. . . žili a chodili v Duchu“ (Horton, 1976, str.12).

SLUŽBA BOHU

Úkol 4. *Uveď, co nám níže uvedená místa Písma říkají o vztahu mezi službou Bohu a uctíváním v Duchu.*

Některá řecká slova, která překládáme slovem *uctívání*, je možné přeložit také jako *služba*. Příkladem je Ř 12,1:

Vybízím vás, bratří, pro Boží milosrdenství, abyste sami sebe přinášeli jako živou, svatou, Bohu milou oběť; to ať je vaše pravá bohoslužba.

Některé jiné překlady mají na tomto místě slovo uctívání. Jedním ze způsobů, jak ti Duch svatý pomáhá sloužit Bohu je, že tě přivede k tomu, aby ses cele poddal Bohu.

Stejné slovo používá Pavel ve svém listě Filipským, kde říká: „my, kteří duchem sloužíme Bohu (*nebo* uctíváme Boha), chlubíme se Kristem Ježíšem a nedáme na vnější věci“ (Fp 3,3).

UCTÍVÁNÍ V DUCHU

Půsty a modlitby Anny v chrámě jsou někdy překládány jako *služba*, jindy jako *uctívání*. Když Pavel mluví o *službě* Bohu s velkou pokorou a v mnoha slzách, slovo služba by se dalo stejně dobře přeložit jako *uctívání* (Sk 20,19).

Není problém ztotožňovat půsty, modlitby a pláč s uctíváním, ale uctívání je něčím více. Pisatel listu Židům říká, že Ježíš obětoval sám sebe jako neposvrtnou oběť Bohu mocí Ducha, aby očistil naše svědomí od mrtvých skutků k službě živému Bohu (Žd 9,14). Jinými slovy, život, který žijeme každý den v Duchu, je uctíváním Boha. Vše, co říkáme a činíme může být prostředek duchovního uctívání! To měl na mysli apoštol Pavel, když napsal Koloským:

Všechno, cokoli mluvíte nebo děláte, činite ve jménu Pána Ježíše a skrze něho děkujte Bohu Otci. Cokoli děláte, dělejte upřímně, jako by to nebylo lidem, ale Pánu. . . Váš Pán je Kristus, jemu sloužíte (Ko 3,17.23-24).

SLUŽBA — MODLITBA — ZPÍVÁNÍ

JAKO PÁNU !

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

6 12. kapitola listu Římanům nám pomůže dozvědět se více o duchovním uctívání skrze službu, a pomůže nám rovněž poznané pravdy aplikovat v životě. Doplň následující tabulku takovým způsobem, že najdeš v uvedené kapitole, co NEMÁME DĚLAT, a pak co místo toho DĚLAT MÁME. Je to první krok v křesťanské službě, která je duchovním uctíváním.

NEMÁME DĚLAT. . .	ALE MÁME DĚLAT. . .
a . . .přizpůsobujte se tomuto věku. (v. 2)	
b . . .smýšlejte výš, než je komu určeno. (v. 3)	
c . . .ochabujte v horlivosti (to znamená, <i>nebud'te líní</i>). (v. 11)	
d . . .smýšlejte vysoko. . . spoléhejte na vlastní chytrost. (v. 16)	
e . . .odplácejte zlým za zlé. (v. 17)	
f . . .chtějte sami odplácet. (v. 19)	

7 Ř 12 nám také ukazuje, jak máme sloužit. Doplň následující věty na základě veršů 6-8 a 20.

- a** Kdo má dar prorockého slova, ať
- b** Kdo má dar služby, ať
- c** Kdo má dar učit, ať
- d** Kdo dovede povzbuzovat, ať
- e** Kdo rozdává, ať
- f** Kdo stojí v čele, ať
- g** Kdo se stará o trpící, ať

UCTÍVÁNÍ V DUCHU

h Jestliže má tvůj nepřítel hlad,

i Má-li žízeň,

Ježíš vyučoval své učedníky o významu *duchovního uctívání* (bohoslužby) *skrze službu* na základě podobenství o ovcích a kozlech (Mt 25,31-46). Poslal je do světa, aby sloužili jiným. Máme lidem dávat pít z vody života, kterou jsme dostali od něj. Máme se dělit o živý chléb, věčné Slovo s těmi, kdo jsou ztraceni ve svých hříších. Máme také sloužit při naplňování jejich tělesných potřeb, jako kdybychom to činili Pánu. Toto je duchovní uctívání uvedené do praxe!

8 Přečti si pozorně Mt 25,31-46. Zakroužkuj písmeno uvádějící správné dokončení jednotlivých vět:

Základem pro soud je podle uvedeného místa

- a) reakce posluchačů na potřeby, s kterými se setkávali u jiných.
- b) neschopnost posluchačů přisvojit si správné poznání.

Z jednání Syna člověka vůči těm, kdo byli odměněni, docházíme k závěru, že

- c) člověk musí tvrdě pracovat, aby si zasloužil spasení.
- d) služba lidem je totožná se službou jemu.

Trest je vyměřen na základě toho,

- e) co kdo udělal v porovnání s tím, co mohl udělat.
- f) že člověk nereaguje na potřeby lidí kolem sebe jako na potřeby Kristovy.

V tomto podobenství, které nás vede k hlubokému zamyšlení, můžeme slova Ježíše chápat následovně:

- g) Uctívání je ve své podstatě mrtvé, není-li doprovázeno skutky, které jsou projevem Boží lásky.
- h) Uctívání je přijatelné v jakékoliv formě, bez ohledu na to, zda je nebo není doprovázeno skutky.

MODLITBA K BOHU

Tvé modlitby budou účinnější, jestliže se budeš řídit novozákonním vzorem modlitby v *Duchu*. Pavel řekl: „V každý čas se v Duchu svatém modlete a prostě, bděte na modlitbách a vytrvale se přimlouvejte“ (Ef 6,18). Toto široké chápání modlitby zahrnuje v sobě i to, co označujeme jako modlitbu

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

duchem. Pavel říká: „Nebo modlím-liť se jazykem, duch můj se modlí, ale mysl má bez užitku jest (to znamená, nerozumím tomu, co se modlím). Což tedy jest? Modliti se budu duchem, a modliti se budu i myslí“ (1K 14,14-15 - K). Obě tyto modlitby mohou a měly by být *modlitbou v Duchu*. Jistě si všimneš, že v této souvislosti *modlitba* zahrnuje jak *chvály* (v. 16), tak i *děkuvzdání* společně s prosbami.

Ježíš nás poučil o významu duchovního uctívání v modlitbě, když své učedníky učil modlit se. Naučil je modlitbě, kterou nazýváme *modlitbou Páně* (Mt 6,9-13).

Otče náš, jenž jsi v nebesích, buď posvěceno tvé jméno.

Přijď tvé království.

Staň se tvá vůle jako v nebi, tak i na zemi.

Náš denní chléb dej nám dnes.

A odpusť nám naše viny,

jako i my jsme odpustili těm, kdo se provinili proti nám.

A nevydej nás v pokušení,

ale vysvoboď nás od zlého.

Neboť tvé jest království i moc i sláva na věky.

Amen.

Podívejme se nyní blíže na začátek této modlitby a uvidíme, jak souvisí s tím, co jsme řekli o duchovním uctívání.

Buď posvěceno tvé jméno - BÁZEŇ

Úkol 5. Zjisti, co uvedená místa Písma říkají o jménu Ježíš a aplikuj to ve svém vztahu k němu.

Modlitba Páně začíná projevem svaté úcty, jež náleží jménu Božímu. Když Bůh dával lidem v Desateru své požadavky pro svatý život, zdůraznil, že musí mít bázeň před jeho jménem: „Nezneužiješ jména Hospodina, svého Boha. Hospodin nenechá bez trestu toho, kdo by jeho jména zneužíval“ (Ex 20,7).

Vyjdi na ulici a poslouvej chvíli, jak tento svět konverzuje. Pomůže ti to porozumět, proč je důležité mít bázeň před jménem Páně. Kamkoliv se obrátíš, uslyšíš lidi, jak berou nadarmo jméno Otce a jeho Syna, Ježíše Krista.

UCTÍVÁNÍ V DUCHU

Jeho jméno je svaté. Při zvuku jména Ježíš se třesou démoni (L 10,17; Sk 16,18). Spasení je pouze skrze jméno Ježíš (Sk 4,12). Fp 2,6-11 vysvětluje, proč musíme ctít a respektovat toto jméno, které je nade všechna jména - jméno Ježíš:

Způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl, nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka se ponížil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži.

Proto ho Bůh vyvýšil nade vše a dal mu jméno nad každé jméno, aby se před jménem Ježíšovým sklonilo každé koleno - na nebi, na zemi i pod zemí - a k slávě Boha Otce každý jazyk aby vyznával: Ježíš Kristus jest Pán.

Nedávno v jednom shromáždění uctívali Pána, a když začali jeden po druhém říkat, co pro ně znamená jméno Ježíš, sestoupila na ně moc Ducha svatého. Boží muž začal tím, že nahlas řekl: „Jeho jméno je *Úžasné*. Jeho jméno je Immanuel - *Bůh s námi*.“ Další pokračoval: „Jeho jméno je Předivný rádce, Kníže pokoje.“ A jiný: „Jeho jméno je Spasitel, Uzdravovatel a Křtitel.“ Takto pokračovali, až každý z přítomných vyjádřil, co toto jméno znamená pro něj. Skutečně, jeho jméno je hodno naší oddanosti! Ať je posvěceno jeho jméno!

9 Najdi si ve své Bibli tato místa a do svého sešitku si zapiš, co každý z nich říká o jménu Ježíš, a co to znamená pro tebe osobně. Najdi si čas a vyvyšuj jej za moc jeho jména.

a) Iz 9,6	d) J 14,13-14; 16,24
b) Mk 16,17	e) Sk 3,16; Jk 5,14
c) J 1,2	f) Sk 4,12; Ř 10,13

Pokud máš biblickou konkordanci, bude pro tebe velkou inspirací, když si najdeš další verše, které se týkají Božích jmen a jména Ježíše Krista.

Přijď' tvé království - SLÁVA

Úkol 6. *Vysvětli, jakým způsobem i ty můžeš oslavit Boha tím, že uspišíš příchod jeho království.*

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Tématem Ježíšova kázání v evangeliu Matouše je *nebeské království*. Učil, že je jako „poklad ukrytý v poli, který někdo najde a skryje; z radosti nad tím jde, prodá všecko, co má, a koupí to pole“ (Mt 13,44).

Člověkem v tomto podobenství byl Ježíš, polem byl svět a pokladem bylo jeho *království*. Ježíš koupil tento svět svou vlastní vzácnou krví, ale ještě jej zcela nevlastní. Pokladem, který je ukryt před očima světa, je jeho království, které nyní Duch svatý přivádí k dokonalosti v srdcích věřících. Duch svatý připravuje věřící na to, že když Kristus opět přijde a nastolí své království, budou vládnout s ním.

Pavel, veden Duchem svatým, napsal o budoucí slávě Kristově: „Co oko nevidělo a ucho neslyšelo, co ani člověku na mysl nepřišlo, připravil Bůh těm, kdo ho milují“ (1K 2,9). Dodává ještě: „Nám však to Bůh zjevil skrze Ducha“ (v. 10). I když naše mysl může být příležitostně vytržena do požehnané Kristovy přítomnosti a okusit blaho spojení s vykoupenými všech dob, Bůh pouze poodhalil oponu, abychom mohli nahlédnout do slávy, která teprve bude zjevena (Zj 21 a 22). Není divu, že toužíme, aby Boží dílo spásy se již zcela dovršilo.

10 Uvědomil sis někdy, že i ty můžeš přispět k urychlení příchodu království Božího? Přečti si Mt 24,14. Pak si přečti verše z Mt 9,37-38 a L 10,2. Vysvětli, jakým způsobem můžeš být i ty účasten v oslavení Boha tím, že uspíšš příchod jeho království.

.....
.....

Jak úžasný den to bude, až Ježíš ustanoví své království, a my budeme moci zpívat s anděly kolem jeho trůnu:

Hoden jest Beránek, ten obětovaný, přijmout moc, bohatství, moudrost, sílu, poctu, slávu i dobrořečení! . . . Tomu, ježž sedí na trůnu, i Beránkovi, dobrořečení, čest, sláva i moc na věky věků!“ (Zj 5,12-13).

Až do onoho dne vytrvejme a modleme se pod pomazáním Ducha svatého: „Přijď království tvé!“

UCTÍVÁNÍ V DUCHU

Bud' vůle tvá - SLUŽBA

Úkol 7. *Přemýšlej nad svým vlastním uctíváním a pokus se zodpovědět si otázku, zda uctíváš Boha v Duchu a v pravdě.*

Třetí věc, ke které nás Ježíš vede ve své modlitbě, je prosba: „Bud' vůle tvá.“ Kdo zná mysl a vůli Boží lépe než Duch svatý? V 1K 2,9-11 nám Pavel říká, že Bůh nám zjevuje svoji vůli skrze svého Ducha. On je tím, kdo nám může nejúčinnějším způsobem pomoci při modlitbách za to, aby se děla Boží vůle. Potěšením Ježíše bylo konat vůli svého Otce (L 22,42), a Duch svatý byl vždy přítomen, aby mu v tom pomáhal (L 4,1.14.18-19). I ty můžeš žít tak, jak žil Ježíš. I tvůj život bude požehnáním pro Boha, jestliže dovolíš, aby ti stejný Duch pomáhal konat Boží vůli.

Ř 8,27 ukazuje, jakým způsobem nám bude Duch svatý pomáhat: „Ten, který zkoumá srdce, ví, co je úmyslem Ducha; neboť Duch se přimlouvá za svaté podle Boží vůle.“ Dokonce i tehdy, nevíme-li, za co se máme modlit, Duch svatý to ví a bude se za nás přimlouvát, aby se v našem životě mohla Boží vůle naplnit.

11 Když se modlíme za to, aby se děla Boží vůle v našem životě, musíme být také připraveni jej poslouchat a sloužit mu. Ježíš přikázal svým učedníkům modlit se za to, aby Pán vyslal dělníky na svou žeň (Mt 9,36-38).

a Koho poslal Bůh jako odpověď na jejich modlitbu?

.....

b Jak můžeš tuto skutečnost aplikovat u tvé osobní touhy po naplnění Boží vůle?

.....

.....

12 V této lekci jsme mluvili o duchovním uctívání neboli uctívání v Duchu. Uctívání Boha v Duchu a v pravdě zahrnuje poslušnost, bázeň Boží, chválu, oslavování jeho jména, podřízení se jeho vůli, čistý a svatý život a službu v jeho království. Nyní je čas, abys sám zhodnotil své vlastní uctívání Boha.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Je to skutečně uctívání v Duchu a v pravdě, anebo jde pouze o určitou formu bez skutečného obsahu? Bohu se nejvíce zalíbíš, když jej budeš uctívat v Duchu a v pravdě. Ať ti Duch svatý - zatímco se budeš zcela podřizovat jeho vedení ve svém životě - přiblíží skutečný význam uctívání!

UCTÍVÁNÍ V DUCHU

osobní test

OTÁZKY S VÝBĚREM SPRÁVNÉ ODPOVĚDI. Zakroužkuj písmeno před nejvýstižnější odpovědí.

1 Živou vodou, kterou dává Pán Ježíš, je podle J 7,37-39

- a) finanční požehnání.
- b) Boží příkázání.
- c) obecnství s Bohem.
- d) Duch svatý.

2 Která z uvedených možností není obsahem bázně Boží?

- a) Hrůza
- b) Vyvyšování
- c) Respekt
- d) Poslušnost

3 Příklad Izajáše (6,1-6) nás poučuje, že když se nacházíme v Boží přítomnosti, toužíme

- a) utéct před Božím soudem.
- b) uctívat Boha a podřídit se mu.
- c) jednat podle svých vlastních tužeb.

4 Proč je bázeň před Bohem potřebnou součástí duchovních bohoslužeb?

- a) Nutí nás poslouchat Boha, protože se bojíme činit opak.
- b) Způsobuje, že se přibližujeme k Bohu s bázní, protože si uvědomujeme jeho svatost i to, že je hoden naší lásky a poslušnosti.
- c) Je to jediný způsob, jak nad námi Bůh může plně uplatnit svou vládu, protože bez strachu jej poslouchat nedokážeme.

5 Zpívání v Duchu je jedním ze způsobů

- a) uctívání myslí.
- b) sdělování toho, co je v myslí Ducha.
- c) oslavování Boha.

6 Jiné slovo pro uctívání je

- a) služba.
- b) poslušnost.
- c) budování.

7 Když mluvíme o službě jako o uctívání, máme tím na mysli, že

- a) všechno, cokoliv děláme, může být prostředkem duchovního uctívání.
- b) uctívání může být pouze jako součást bohoslužeb v církvi.
- c) naše skutky jsou důležitější než naše slova uctívání.

PRAVDIVÉ- NEPRAVDIVÉ. Je-li uvedené tvrzení **PRAVDIVÉ**, napiš do vyhrazeného prostoru **P**, je-li **NEPRAVDIVÉ**, napiš **N**.

... **8** 12. kapitola listu Římanům uvádí mnoho příkladů duchovního uctívání.

... **9** Z podobenství o ovčích a kozlech se dovídáme, že když pomůžeme někomu, kdo je v nouzi, je to jako kdybychom pomáhali Ježíši.

... **10** Modlitba duchem je důležitější, než modlitba myslí.

... **11** Podle toho, jak někdo používá jméno Boží, můžeme poznat, zda má bázeň před Bohem.

... **12** Království Boží nepřijde, dokud nebude každý uctívat Boha.

... **13** V podobenství o pokladu ukrytém na poli bylo pokladem království Boží.

... **14** Jediný způsob, jak poznat Boží vůli, je nechat se vést Duchem Božím.

... **15** Je mít bázeň před Bohem.

... **16** Uctívání v Duchu a v pravdě není možné bez poslušnosti.

... **17** Člověk by měl uctívat pouze ve svém jazyce, aby bylo jeho uctívání milé Bohu.

... **18** Zpívání žalmů a písní není tak důležité, jako zpívání v Duchu.

... **19** Půsty a modlitby jsou často spojeny s uctíváním v Duchu.

... **20** Náš všední život, pokud jej žijeme v Duchu, je součástí uctívání.

UCTÍVÁNÍ V DUCHU

odpovědi na studijní otázky

7 a ho užívá v souhlase s vírou.

b slouží.

c učí.

d povzbuzuje.

e dává upřímně.

f je horlivý.

g pomáhá s radostí.

h nasyt' ho.

i dej mu pít.

1 a velikého a vyvýšeného

b bázlivá reakce

c připadal si nečistý

d žhavým uhlíkem z oltáře

e podřízenost

8 a) reakce posluchačů na potřeby, s kterými se setkávali u jiných.

d) služba lidem je totožná se službou jemu.

f) že člověk nereaguje na potřeby lidí kolem sebe jako na potřeby Kristovy.

g) uctívání je ve své podstatě mrtvé, není-li doprovázeno skutky, které jsou projevem Boží lásky.

2 Veliká bázeň padla na celou církev a na všechny, kteří o tom slyšeli.

9 a) Jeho jméno je Divuplný rádce, Božský bohatýr, Otec věčnosti, Vládce pokoje

b) V jeho jménu jsou vyháněny démony

c) Skrze jeho jméno se stáváme dětmi Božími

d) Když prosíme v jeho jménu, dostáváme odpověď na naše modlitby a naše potřeby jsou naplněny.

e) V jeho jménu je uzdravení

f) Spasení je v jeho jménu

g) On je Král králů a Pán pánů

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

- 3** Naše odpovědi vycházejí z Ekumenického překladu Bible. Máš-li jiný překlad, mohou se tvé odpovědi lišit.
- a** mě chrání od hříchu.
 - b** se jim a jejich dětem dařilo dobře až na věky.
 - c** moudrost.
 - d** čistá a ob stojí navždy.
 - e** je vysvobodil ze smrti.“
 - f** spása.
 - g** jeho milosrdenství.
 - h** zdrojem života.
 - i** zdravím na svých křídlech.
 - j** milosrdenství jeho.
 - k** který ve vás působí, že chcete i činíte, co se mu líbí.
 - l** odměnu.
- 10** Tvoje odpověď. Já bych uvedl, že se mohu modlit, aby věřící vyšli do celého světa a kázali, aby každý mohl slyšet evangelium a měl příležitost přijmout Ježíše Krista jako svého Pána a Spasitele.
- 4** Všechny kromě c) odvahy, a g) veřejné služby.
- 11 a** Bůh poslal je sám.
- b** Tvoje odpověď. Já očekávám, že když se modlím za to, aby se Boží vůle děla po celém světě, Bůh si mě bude chtít v tom také použít. Musím být připraven mu sloužit.
- 5 a** Modlitba v Duchu - Apoštol říká: „Modlím se svým duchem“, což znamená, že se modlí neznámým jazykem, protože nedokáže najít vhodná slova k vyjádření své úcty.
- b** Zpívání v Duchu - Pomáhá nám vyjádřit zpěvem nejhlubší pocity radosti, chvály a velebení.
- 12** Tvoje odpověď.

UCTÍVÁNÍ V DUCHU

6 Poznámka. K tomuto cvičení jsme použili Ekumenický překlad. Pokud používáš jiný překlad, formulace bude jiná, ale význam by měl být stejný.

a . . . nýbrž proměňte se obnovou své mysli.

b . . . smýšlejte o sobě střízlivě, podle toho, jakou míru víry udělil každému Bůh.

c . . . buďte vroucího ducha, služte Pánu.

d . . . mějte porozumění jeden pro druhého.

e . . . vůči všem mějte na mysli jen dobré.

f . . . nechte místo pro Boží soud.